тукъ — Градската библиотека

МОРЕПЛАВАНЕТО Е ПОКАЗАТЕЛЬ ЗА БЛАГОСЪСТОЯНИЕТО НА НАРОДА

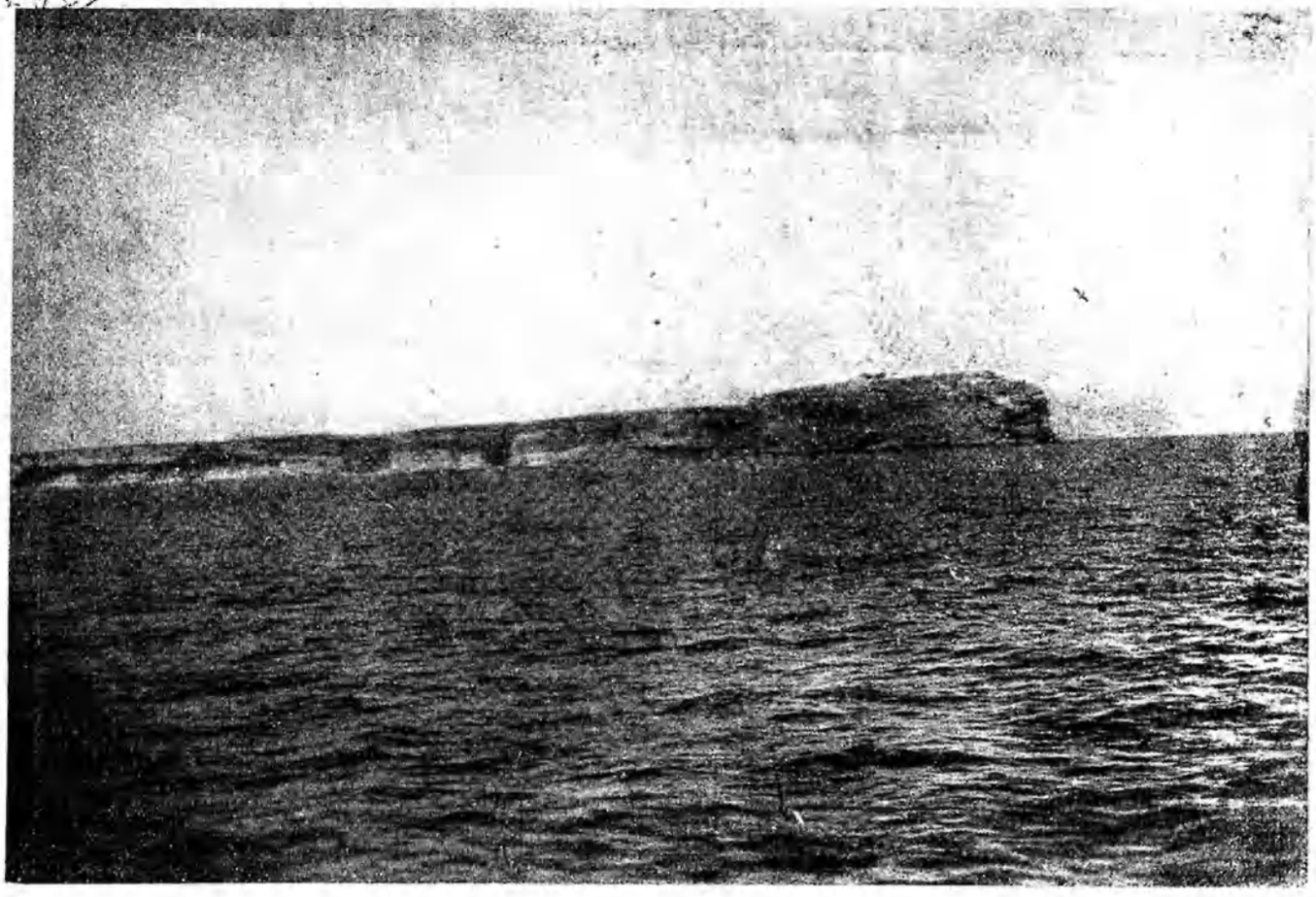
ВЕСТНИКЪТЪ Е БЕЗПЛАТЕНЪ

НАРОДИТЪ ИМАТЪ НУЖДА ОТЪ МОРЕ, КАКТО ХОРАТА ОТЪ ВЪЗДУХА.

Година VII. Варна 1. ноември 1940 год. Брой 147.

НЕ ЧАКАЙ ДА СЪЗДАВАШЪ ФЛОТЪ КОГАТО ТЕ НАПАДНАТЪ, ЗАЩОТО НЕ СЕ КОПАЕ КЛАДЕНЕЦЪ, КОГАТО ОЖЕДНѢЕШЪ.

Носъ Калиакра

КАЛЕНДАРЪ НА „МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ"

— На 4 октомври 1916 г. презъ нощьта, първа морска рота, която била изпратена на северъ да удължи фланга на войскитѣ, действуващи североизточно отъ гр. Добричъ, съ устремъ и краткотрайно сражение съ ромжнскитѣ предни линии, заела опредѣлената ѝ позиция до с. Първели, като дала твърде малко жертви и нѣколко леко ранени моряци.

— На 5 октомври произлѣзла кратка престрелка съ атакуващитѣ ромжнски войски, обаче нашитѣ моряци отбили атаката и успѣли да се задържатъ на заетата позиция до 18 октомври

— На 10 октомври 1885 год. корабитѣ отъ Дунавската флотилия започнали усиленъ превозъ на бойни припаси и храна за обсадения отъ сърбитѣ Видински гарнизонъ. До края на Сръбско българската война, корабитѣ отъ флотилията извършили 120 пжтувания между Русе и Видинъ и сж пренесли: 48 орждия, 8,500 снаряди, 4,500,000 патрони, 2,950 пушки, 6,500,000 кгр. брашно, 16,000 сухари, 1,000 кожухчета, 1,000 чифта ботуши и 1,800 войника.

— Една отъ важнитѣ задачи, възлагана на първия български подводникъ презъ Свѣтовната война, била да прикрива, подържа и охранява дѣсния флангъ на нашитѣ войски, настжпващи надлѣжъ по Добруджанския брѣгъ.

Руски бойни кораби съ далекобойната си артилерия всѣкога могли неочаквано да се появятъ и застрашатъ дѣсния флангъ на нашата III армия, обаче, присжтствието на подводникъ № 18 ниго веднъжъ не позволило на голѣмитѣ неприятелски кораби да приближатъ и действатъ върху фланга на нашитѣ победоносни войски.

— На 10 октомври 1916 год. два руски изтрѣбителя отъ вида на „Капитанъ-лейтечантъ Барановъ", придружени отъ две моторни лодки приближили и обстрелвали нашитѣ позиции при с Татладжикъ (южно отъ Кюстенджа). Подводникъ № 18 смѣло се приближилъ до вражескитѣ кораби, и въпрѣки малката дълбочина, на която плавалъ и голѣмата опасность да бжде унищоженъ отъ бързоходнитѣ и леко подвижни противникови единици, произвелъ торпедна атака срещу една изтрѣбитель. Последниятъ обаче, навреме открилъ следата отъ приближаващото къмъ него торпедо и чрезъ меневрирания успѣлъ да се отклони отъ гибелния торпеденъ ударъ.

Двата изтрѣбителя открили усиленъ артилерийски огънь по подводника, а моторнитѣ лодки оглеждайки отъ време на време водната повърхность надъ подводника, установявали неговото мѣсто гдето поставяли вѣхи и отдрѣпвайки се бързо въ страни, улеснявали артилерийския огънь отъ противника. Благодарение самообладанието на обслугата и съобразителностьта на командира, подводникътъ успѣлъ да се измъкне отъ мѣстото на атаката и се отдалечи навжтре въ морето. По късно, отъ Кюстенджа били изпратени и други неприятелски торпедоносци, които поставили и взривали заградни мини надъ мѣстото кждето се потопилъ подводникътъ, обаче когато минитѣ се взривали, подводникътъ се намиралъ вече далечъ.

На следниятъ день подводникътъ № 18 билъ атакуванъ отъ неприятелски самолети. Отъ сътресението предизвикано отъ взрива на падащитѣ наоколо снаряди и бомби, твърдата черупка на подводника се разслабила и почнала да пропуска вода, която навлѣзла въ електросъбирателитѣ. Образувалитѣ се задушливи и отровни хлорни газове принудили подводника да прекрати кръстосванията си и да се завърне въ Варна.

—На 18 октомври 1915 г. въ Варненското пристанище пристигналъ купенията отъ Германия подводникъ № 18, който, като първи български подводникъ напрестанно кръстосвалъ предъ нашитѣ и неприятелски брѣгове и билъ сигурна и надеждна защита на роднитѣ води.

—Лишени отъ други, нарочни кораби за поставяне на заградни мини далечъ отъ роднитѣ брѣгове, нашитѣ моряци били принудени да извършватъ съ малкитѣ торпедоносци твърде трудни и опасни минозаградни действия.

Така, за да се попрѣчи на рускитѣ бойни кораби да приближаватъ безнаказано брѣга до с. Татладжикъ, южно отъ Кюстенджа и обстрелватъ дѣсното крило на нашата трета армия, действуваща въ Добруджа, торпедоносцитѣ получили заповѣдь да поставятъ минна заграда въ водния районъ предъ това село.

Презъ нощьта на 19 октомври 1916 год., четиритѣ торпедоносеца: „Строги", „Смѣли", „Дръзки" и „Летящи", натоварени съ по 6 заградни мини, подъ командването на капитанъ-лейтенантъ Серафимовъ, се отправили къмъ указания воденъ районъ предъ с. Татладжикъ и поставили незабелязано минна заграда отъ 24 мини на мѣстото, гдето кръстосвали рускитѣ изстрѣбители за да обстрелватъ нашитѣ войски.

Поставянето на минната заграда било придружено съ голѣми трудности и опасности, обаче, торпедоносцитѣ успѣли благополучно да завършатъ действието и невредими се завърнали обратно въ Варна.

П О Щ А

Уредничеството на вестника благодари за следнитѣ получени дарения:

1.	Атанасъ Георчевъ отъ гр. Харманлий	100 лв.
2.	Служащитѣ при Варненската пристанищна работилница, гр. Варна .	68 „
3.	Кр. Вл. Кръстевъ, отъ гр. София	55 „
4.	Иванъ Хр. Гюзелевъ, Горна Орѣховица	50 „
5.	Д. З. отъ гр. Варна . .	30 „
6.	Георги Петковъ Русевъ, отъ гр. Русе	30 „
7.	Никола Г. Бъчваровъ, отъ гр. Разградъ . .	30 „
8.	Аврамъ Недевъ, с. Доленъ Близнакъ, Варн.	25 „
9.	Чавдаръ К. Дюлгеровъ, отъ гр. Варна . . .	20 „
10.	Д. Ст. Димитровъ, отъ Своге	20 „
11.	Иванъ Д. Янковъ, отъ с. Звездецъ	20 „
12.	Богданъ С. Ионче въ, с. Шишенци, Кулско .	15 „
13.	Ст. П. Калчевъ, гр. Елена	15 „
14.	Стойчо Г Царевъ, с. Горенъ Близнакъ, Варн.	15 „
15.	Хр. Андреевъ, гр. Варна	10 „
16.	Н. К. Николовъ, гр. Варна	10 „
17.	Т. Ганчевъ, гр. В. Търново	10 „
18.	К. Върбановъ, гр. Русе	10 „
19.	Димитъръ Лазаровъ, отъ гр. В. Търново . . .	10 „
20.	Тодоръ Т. Петковъ, отъ гр. Никополъ	10 „
21.	Димитъръ Ганчевъ Митевъ, отъ с. Ново-село Ст.-Загорско	9 „

(следва)

Волнитѣ дарения, предназначени за подкрепа списването на вестника, четицитѣ могатъ да изпращатъ чрезъ пощенски записи, адресирани до уредничеството на „Морски Прегледъ", или въ пощенски гербови марки.

Поради голѣмиятъ тиражъ на вестника и увеличение на необходимитѣ материални средства за списването му, уредничеството съжелява, че по настоящемъ се намира въ невъзможность да уловлетвори искането на многобройнитѣ си нови четци, желаюши да получаватъ двуседмичника. Това ще бжде извършено при първа възможность.

— Известява се на заинтересованитѣ, че всички излѣзли до сега броеве на „Морски Прегледъ" сж изчерпани. Редакцията съжалява, че не може да удовлетвори молбитѣ имъ

— Умоляватъ се абонатитѣ, при промѣна адреситѣ да известяватъ своевременно редакцията, като съобщаватъ и абонаментния си номеръ.

ИМЕННИЯТЪ ДЕНЬ НА НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО ЦАРИЦА ИОАННА

На 1 ноември, денять на народнитѣ будители, българскиятъ народъ възторжено честувa именнияятъ день на своята любима Царица, Нейно Величество Царица Иоанна.

Въ тоя свѣтълъ день всѣки българинъ единодушно манифестира безграничната си преданность и обичъ къмъ Царското семейство и отправи топли молитви къмъ небесния Отецъ, да дарува Богулюбивата Царица съ бодрость, желѣзно здраве и дълголѣтие, като изказа и съкровенното желание, още дълго време да бжде радость за Августейшия домъ.

ГЕРМАНИЯ И ВЕЛИКО БРИТАНИЯ ВЪ НАСТОЯЩАТА ВОЙНА

Цѣла година вече Германия е въ война. Постепенно тя е поставила подъ своя ржка почти половина Полша, цѣла Норвегия, Дания, Холандия. Белгия, Люксенбургъ, Франция . . . Днесъ усилията ѝ сж насочени за сломяване на останалия врагъ, владетелката на моретата — Велико-Британия. Кой ще излѣзе победитель въ тая, може би последна борба, не е въ състояние още никой съ положителность да предскаже. Следва обаче, да бждатъ разгледани на кратко условията, при които се намиратъ и двете велики сили, за, да се добие една по-ясна представа върху действителното имъ положение.

Германия напрегна всички духовни и материални сили, за да подготви народа си за очертаващата се настояща война. Съ упоритъ трудъ, твърда воля и крайно повдигнато народностно самочувство всички германци, отъ снѣжнобѣлитѣ Алпи до бдящият на стража Хелголандъ и отъ дивния Рейнъ до мъгливия Рюгенъ, успѣха да преустроятъ народното си стопанство и да изковатъ своето страшно оржжие — войската на Райха. Последната изпълни отлично до сега поставенитѣ ѝ задачи.

Велико-Британия се уповаваше извънредно много на системата съюзи, създадени въ Европа. Нейното внимание до скоро продължаваше да бжде насочено къмъ задморскитѣ ѝ владения. Тя смѣташе, че Холандия, Белгия и Франция представляваха една трудно преодолима преграда за надигащия се германски империализъмъ. Мисъльта за нападения на територията ѝ занимаваше повече умовете на разнитѣ писатели. И когато това лѣто германскитѣ самолети, а наскоро и далекобойна артилерия, започнаха да нанасятъ разрушения въ „Острова", за всички стана ясно, че германцитѣ не се шегуваха.

Споредъ твърдението на английскитѣ управници се установява, че Англия била запасена съ всичко необходимо за една продължителна война. Следващитѣ кратки данни обаче, даватъ представа за голѣмата зависимость на Британската империя относно вноса на различнитѣ хранителни припаси и др. материали отъ чуждитѣ държави.

Англия внася значителна часть отъ необходимитѣ ѝ материали. Така, отъ общата годишна употрѣба на чисто масло, възлизаща на 120 мил. кгр., само 8·7% се получаватъ отъ собственото производство, а остеналото количество се внася отъ европейскитѣ държави завоювани отъ Германия, Отъ 540 милиона кгр. свинска мась 30% се получаватъ въ траната; Цѣлото количество на дър-иятъ материалъ, възлизащо на 19·55 милиона куб. м. и годишната употрѣба на хартията възлизяща на 1·82 мил. тона се внасятъ отъ чужбина, главно отъ скандинавскитѣ държави.

Отбелязанитѣ данни, отнасящи се за 1937/38 год. даватъ представа за действителната загуба на Англия следствие германскитѣ победи и окупацията на Дания и др. държави.

Въ процентно отношение на вносно-износната търговия, английскитѣ пристанища въ Ламанша и Северното море заематъ следното положение: Лондонъ — 41·5%, Хълъ — 6·7%, Соутхамптънъ — 3·3%, Харуичъ — 2·4%, Нюкастль — 1·6%, Гримсби и Единбургъ по 1·4%, а пристанищата въ Ирландското море: Ливерпулъ — 18·9%, Блякпулъ — 5·5%, Бристолъ — 3·3%, Глазгоу — 2·9%, и Белфастъ — 1·1%.

Отъ даннитѣ се вижда, че 58·2% отъ всички товари на вносно-износната търговия минаватъ презъ седемтѣхъ по-важни пристанища въ Ламанша и Северното море, а едва 31·7% презъ петтѣхъ такива намиращи се въ Ирландско море. Следователно, две трети отъ британския вносъ-износъ билъ извършванъ чрезъ близкитѣ до континента пристанища, а едва една трета — чрезъ по отдалеченитѣ пристанища. А известно е, колко време и срѣдства сж необходими на една държава за устройването на едно пристанище съ свързанитѣ съ него съоржжения, складове, ж. п. линии, обикновенни пжтища и пр.

Чрезъ единъ бѣгълъ погледъ хвърленъ върху картата на Западна Европа, пресъздадена отъ германското завладяване на различнитѣ държави, ясно се очертава стратегическото положение на противницитѣ: за Гармания то е безспорно значително по благоприятно отъ това на Велико Британия. Една ивица земя въ видъ на полуджга, отъ Бергенъ до Брестъ, притежаваща многобройни морски и въздушни бази, обхваща английскитѣ острови. Може да се предполага, че завладянитѣ скалисти острови Гернси и Джерси ще бждатъ най-умѣло използувани отъ германцитѣ. Липсватъ положителни данни за сждбата на ферьорскитѣ острови (Данско владение) намиращи се северно отъ Англия, но най вѣроятно е, шото тѣ да сж били заети отъ английския воененъ флотъ още при окупацията на Дания. Ако Германия би могла да постави ржка и на тѣхъ, въ такъвъ случай тя би се намирала въ още по благоприятно стратегическо положение, улесняващо значнтелно действията срещу самата Англия.

Ако се приеме единъ минималенъ радиусъ на действие отъ 500 клм. за германскитѣ бомбардировачи, то ясно е, че отбелязанитѣ британски пристанища по Ламаншъ и Северното море ще бждатъ подложени на разрушителното действие на самолетнитѣ бомби, което се доказа съ положителность отъ последнитѣ действия. Германскитѣ въздушни сили свободно достигатъ и засѣгатъ съ своитѣ бомби по-важнитѣ индустриални центрове на Англия: Лондонъ, Бирмингамъ, Манчестеръ, Лидсъ и др. При радиусъ на действие 800 клм. може да се бомбардиратъ вече цѣла Англия и Шотландия, а при такъвъ отъ 1000 клм. — и западнитѣ брѣгове на Ирландия. По този начинъ и останалитѣ по-голѣми британски пристанища: Лондондери, Дъблинъ, Коркъ и др. (въпрѣки неутралитета на Ирландия) при нужда могатъ да бждатъ сжщо бомбардирани. Все пакъ тѣ могатъ и ще бждатъ най-рационално използвани отъ Англия, защото представляватъ единственитѣ свободни врати на Велико Британия къмъ останалитѣ задокеански държави и владения.

Завладяването на Сомалия отъ италианцитѣ и господството на тѣхнитѣ въздушни сили въ Срѣдиземно море сж обстоятелства, които не могатъ да бждатъ пренебрѣгнати, защото притокътъ на хора и снабдителни срѣдства отъ Австралия и Индия къмъ метрополията за напредъ трѣбва да минава почти изключително край носъ Добра Надежда и западното африканско крайбрѣжие. А тоя дългъ пжть е свързанъ съ загубата на време и изложенъ на опасността отъ действията на неприятелскитѣ морски сили.

Напоследъкъ чуждиятъ печатъ отбелязва появата на германски и италиански подводници въ Атлантически и Индийски океани.

Дали Германия се намира при сжщитѣ неблагоприятни стратегически условия? Поради добритѣ си отношения съ Русия, тя разполага съ грамаденъ тилъ, отъ който може да черпи необходимитѣ ѝ снабдителни срѣдства. При предположение, че радиусътъ на действие на британскитѣ самолети е 1000 клм., то очевидно е, че областитѣ източно отъ линията Берлинъ-Мюнхенъ сж намиратъ извънъ обсега на английскитѣ бомбардировачи и Германия почти спокойно би могла да устрои тамъ и при това, на своя земя цѣлата си военна индустрия. За сега, обаче, това пренасяне на индустриалнитѣ срѣдиша още не се е наложило.

Отъ така накратко изложенитѣ условия ясно се установява, че Германия се намира въ по-благоприятно стратегическо положение, отколкото своя противникъ, Велико-Британия. Презъ изминалитѣ 20 години първата успѣ да извлѣче добри поуки отъ миналата Свѣтовна Война.

Поручикъ С. Т. Недевъ

КАВАРНА ЛИКУВА

Въ съседство съ морето при Каварна едно друго море широко е разлѣло своитѣ развълнувани води. Това сж каварненци, които по единъ небивалъ възторженъ начинъ посрѣщатъ частитѣ отъ морския окупационенъ отредъ.

Напластеното четвъртвѣковно търпение се изчерпва, настава върховния мигъ на неговото проявление!

Всрѣдъ буря отъ радостни възгласи и гръмогласно „ура“ една внушителна дружинка се откжсва отъ множеството на брѣга. Тя се втурва по дървения пристанъ и понася на ржце к-нъ I р. Ас. Тошевъ, който възглавява българското морско воинство.

Надъ единъ сводъ, изграденъ отъ дървесни клони и цвѣтя, съ едри букви е написано „Добре дошли, братя освободители“! Преди да прекрачи този сводъ, военоначалникътъ к-нъ I р. Ас. Тошевъ разкжсва черната лента, която символично означава робското минало.

Картината не се поддава на списание! Бледенъ е всѣки изразъ, неподходящо би било всѣко сравнение!

Представете си нѣколкохилядень народъ, който е задръстилъ съ гранитна непробиваемость пжтя. Представете си нѣколко хиляди люде, които викатъ до прегракване „ура“, като че се силятъ да отправятъ своя викъ дори до небето. И най после, представете си хиляди български сърдца, които съ рѣки отъ рукнали сълзи изплакватъ последната болка на робското тегло.

Това сж каварненци въ деня, когато тѣ посрѣщатъ така дълго блѣнуваната свобода.

Каварненци цѣлуватъ обгорѣлитѣ лица на моряцитѣ, съ треперящи ржце тѣ галятъ синитѣ моряшки облѣкла — и се надпреварватъ всѣкиму да даряятъ скроменъ, но сърдеченъ даръ: кърпи, ризи, тъкани съ коравитѣ, работливи ржце, каквито могатъ да бждатъ само ржцетѣ на добруджанския българинъ.

Редицитѣ на нашитѣ моряци едвамъ се движатъ между посрѣщачитѣ, които буквално ги притискатъ съ обржча на една пламенна сърдечность, която не познава предѣли.

Никога и никжде не се е виждало такова братско и горещо единение между народъ и неговата войска! Невъзможна е по голѣма любовь отъ тази, съ която каварненци изразяватъ своята признателность къмъ майката Отечество и всеотдайна привързаность къмъ историческата участь на българщината.

Следватъ сводове съ надписи: „Поклонъ предъ васъ, храбреци!“, „Ние се кълнемъ, че ще умремъ за цѣлокупна България!“ и др. подобни.

Цвѣтя... навсѣкжде цвѣтя по пжтя на морското воинство, на което се падна историческата честь да издигне знамето на свободата въ Каварна... и сълзи, сълзи, които текатъ отъ неприсъхващитѣ извори на чисти български сърдца.

Следъ размѣна на трогателни, съ неувѣхваща стойность слова, между представителитѣ на каварненското гражданство и н къ Флота на Н. Величество, въ градската градина започва народно ешмедеме по старобългарски обичай: не е излишно да се подчъртае, че каварненци въ своето мнозинство сж гагаузи-първобългари, които въ всѣко отношение следватъ заветитѣ на своитѣ предци, дълбоко внедрени въ тѣхната буйна, юнашка кръвь.

Безкрайна редица маси, отрупани съ гощавки, отъ избрани по избрани пилета, пуйки, овни, телета, щедро приготвени и сърдечно поднасяни. Бъчви съ руйно вино се изливатъ. Старинни пѣсни се пѣятъ.

Когато засвирва флотската музика, чрезъ български кръшни хора каварненци и моряци увѣнчаватъ общностьта си, която е била въ дни на скърби, която ще пребжде въ идващитѣ дни на радость и сполука.

Каварна ликува.. Каварненци съ стихиенъ изблицъ на най хубавитѣ си чувства доказватъ предъ свѣта, че сж достойни за най-съкровищния даръ, отреденъ за човѣцитѣ — свободата.

Нека имъ бжде честита и щастлива!

Крумъ Кънчевъ

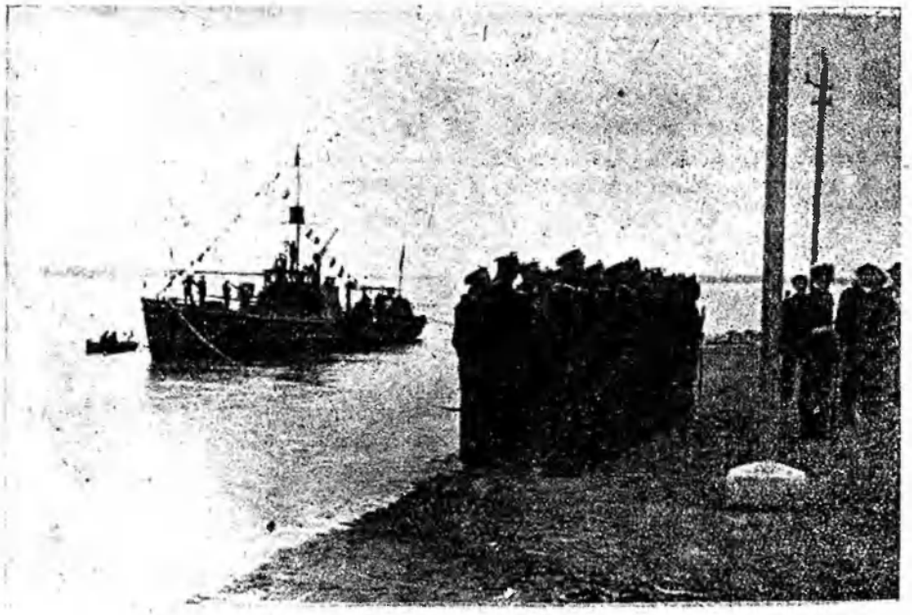
Изгледъ отъ гр. Каварна

Жителитѣ отъ гр. Каварна при посрещане на отряда моряци

ПОСЛЕДНИЯТЪ ЕТАПЪ

Като неудържима вълна българското войнство напира да заеме новоочертаната граница на родината — граница която отстрани една неправда и възвърна на изстрадалитѣ наши братя радостьта къмъ живота.

Корабътъ отъ Дунавската флотилия „Черноморецъ“ и моряцитѣ, които засха пристанището Силистра

Къмъ Силистра настжпватъ нѣколко полка развърнати въ боенъ редъ. Картината е величествена, защото тя възкресява предъ насъ съ невѣроятенъ реализъмъ подвига на витязитѣ, които сжщо така въ боенъ редъ пребродиха скжпата родна земя и съ коститѣ си освѣтиха свободата й. Струва ми се, че долавямъ заедно съ стжпката на нашиятъ бодъръ войникъ и стжпката на неговиятъ баща, който даде живота си за величието на родината. Скжпа е нашата Добруджа! Бодро и неуморно бродятъ легионитѣ на Царь Бориса трети... и тѣхниятъ маршъ и апотезъ на българскиятъ духъ.

Челниятъ патрaулъ на полка спира внезапно на една могила. Ние които следваме задъ полка сме изненадани, защото разбрахме, че тамъ напредъ трѣбва да е станало нѣщо необикновенно. Сжщо така внезапно се разнася громко ура! Какво има? Ние бързаме... и виждаме. Предъ насъ и подъ насъ блѣсти величествената рѣка... Тихиятъ бѣлъ Дунавъ се вълнува... И днесъ той наистина весело шуми. Съ нѣкаква неудържима сила той ни привлича и ние бързаме да достигнемъ часъ по-скоро брѣговетѣ му.

На шосето за Силистра вече ни посрещатъ първитѣ посрещачи, които съ свѣтнали лица разглеждатъ войницитѣ... тѣхнитѣ братя освободители...

Не ще се опитвамъ да описвамъ неизразимитѣ сцени на възторгъ и умиление... нито мисля, че ще мога да предамъ съ думи стихията на онова чувство, което заливаше душитѣ на хилядитѣ въ улицитѣ на китна Силистра. Величествени арки и смислени и затрогващи приветствени надписи очертаваха пжтя на дълго чаканитѣ гости. Страховитo ура известява, че генералъ-управителя на Добруджа е вече тукъ и влиза въ града. Дъждъ отъ цвѣтя се сипе по неговиятъ пжть. Радостенъ и бодъръ, той и придружаващитѣ го заематъ мѣсто на естрадата край която ще минатъ войскитѣ.

Неочаквано къмъ естрадата се приближава началника на флота на Н. Величество капиганъ I рангъ А. Тошевъ, придруженъ отъ щаба си и отъ командирътъ на Дунавската флотилия капитанъ II р. Недѣлчевъ, пристигнали по Дунава съ нашия воененъ корабъ „Черноморецъ“. Изненадата е особено приятна за оня, който е свикналъ да вижда тия мжже въ Варна, изправени на стража предъ родния брѣгъ. Сега тѣ сж тукъ... защото и Дунавътъ е нашъ и младиятъ български флотъ бди и на неговитѣ брѣгове.

Предъ свѣтналитѣ отъ възторгъ лица минаватъ желѣзнитѣ колони на българската войска. Земята тътне подъ тѣхната стжпка. По паважа чаткатъ копитата на вихрената българска конница и се носи грохота на нашата артилерия. Колоната е безкрайна, възторгътъ неуписуемъ.

Съ бодра крачка единъ взводъ моряци се приближава къмъ естрадата. Това е отрядътъ, който въ 1530 ч. е заелъ пристанището на Силистра. Викове ура и нестихващи овации посрещатъ спретнатитѣ моряци, които подчертаха още веднажъ, че българинътъ е способенъ да брани своята родина не само по сухо, но сжщо така е готовъ да бодърствува по воднитѣ граници на своята земя и да овладѣе водната ширъ, както е овладѣлъ гордиятъ Балканъ.

Още дълго ще се носи споменътъ за незабравимитѣ дни, въ които българското войнство навлѣзе славно въ безкрая на Добруджа. Въ тая велика дейность българскиятъ морякъ участвува съ достоинство, както въ началото, при завземането на Балчикъ, на Черно море, така и въ края, при завоюването на Силистра, на тихиятъ бѣлъ Дунавъ.

Сивриевъ

Естрадата въ гр. Силистра съ генералъ управителя г. генералъ-лейт. Поповъ и щаба на III армия, очакващи преминаването на войскитѣ

КАЛИАКРА Е ПО-ГИЗДАВА ОТЪ ВСЪКОГА!

Въ своя вихренъ походъ къмъ просторитѣ на свободнитѣ добруджански брѣгове, българскитѣ моряци днесъ долетѣха връхъ носъ Калиакра и застанаха на денонощна стража.

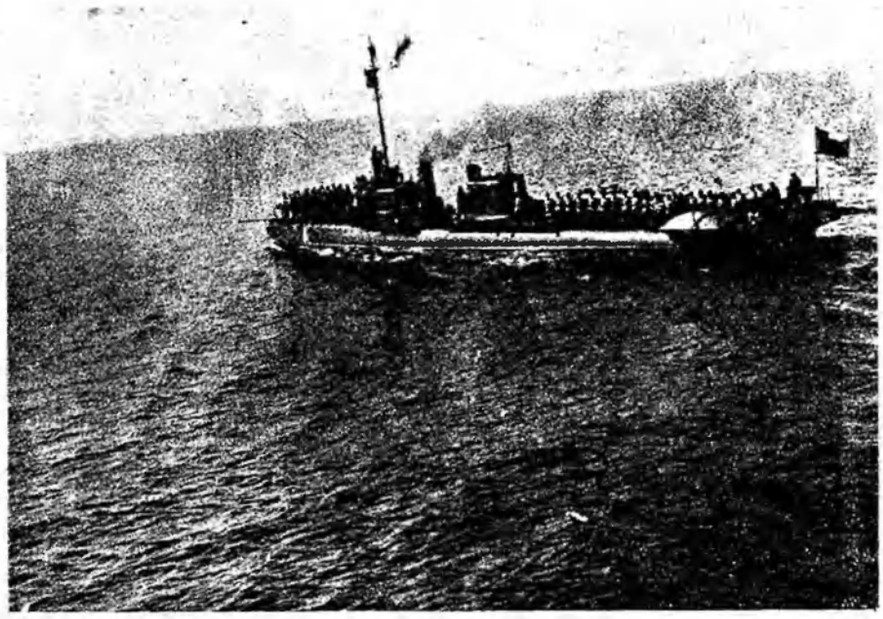
На този черноморски красавецъ отнъкъ се развѣва българския стягъ. Той плющи отъ двадесеть метровия желѣзенъ радио-стожеръ, както е плющяла въ юнашката древность конската опашка — знаме на нашитѣ прадѣди, които щастливо избраха Добруджа за люлка на българщината.

Като пѫтници къмъ невиждант рай, съ разтупкани до пръсване сърдца, се изкачваме по стръмната пѫтека, която съ лѫкатушни извивки прорѣзва великанскитѣ скали и води къмъ върха.

Мигомъ, нашето внимание бива привлѣчено отъ единственитѣ по своята живописность червенобагри каменни гѫнки на калиакренскиятъ брѣгъ, чийто незаетъ постъ за съзерцание очаква голѣмия български живописецъ за свещенодействено творчество.

Тамъ, кждето неуморенъ вълнобой пѣе своята първобитна буйна пѣсень, въ подножието на шеметната калиакренска висина, сж лѣговищата на едрогѣли тюлени. Ето, изъ бистритѣ сини води, унесени въ безгрижна гонитба, двама отъ тѣзи царствени морски красавци ни предлагатъ великолепно, невиждано зрелище. И тѣ ли участвуватъ въ нашата радость?

Съ необикновено вълнение стѫпваме на скалата, отвесно надвесена надъ страхотна пропасть, по която самоволно сж литнали въ черни за родината ни дни четиридесеть калиакренски девойки. И тѣ сж въ нечетната редица на добруджанскитѣ борци — страдалци презъ вѣковетѣ, за които славната юнашка смъртъ е била всѣкога по-силно желана отъ позорната робия и поруганата честь.

Торпедоносецъ „Дръзки“ предъ пристанището на Каварна

Съ морския бризъ долита поздрава на черноморскитѣ води, които сж въ нераздѣлна дружба съ Калиакра. А никждe по нашиятъ брѣгъ това море не се открива съ величието на своята мощь и съ далечината на своя стихиенъ просторъ, както отъ тукъ.

Но — въ деня, когато Калиакра празднува своята свобода, това премило море, родното нѝше Черно море, има достоенъ съперникъ, който оспорва неговата свята за българския морякъ слава: това е добруджанския безпредѣленъ златожитенъ черноземъ!

Днесъ, когато азъ изживявамъ най-хубавия день отъ живота си, за първи пѫть обръщамъ гръбъ къмъ морето, въпрѣки неговата съблазняваща близость, за да стрелна погледъ къмъ равна златожитна Добруджа, кждето днесъ тържествено шедствува възхождащата българщина.

Съ внушителна мощь възкръсватъ образитѣ на написаната съ кръвь и духъ добруджанска поема. Тя блѣсти съ вѣчната свѣтлина на подвига, изграденъ презъ вѣковетѣ отъ нашитѣ прадѣди и бащи въ дни на миръ и война. Тя звучи съ всепобедна тържественостъ въ „Шуми Марица“ и „Добруджански край“ подобно юначенъ отгласъ отъ миналото и клетвенъ обетъ за бждни дѣла.

Устата е безмълвна, но въ душата ехти трепетната изповѣдь: Бждни навѣкъ нашъ ти, свиденъ добруджански черноземъ — ще те любимъ пламенно и ще бдимъ надъ тебъ, както пазимъ зеницитѣ на нашитѣ очи!...

Така бездруго мислятъ и спретнатитѣ наши моряци отъ Калиакренския постъ. Такава е изповѣдьта и на малкото мои придружници, които сж застанали подъ развятото родно знаме на Калиакра. Такава мисъль е внедрена и въ безпогрѣшната мждрость на народа ни...

Съ тази мисъль — изповѣдь, молитвено благоговѣемъ, крачимъ бавно за обратния пѫть и съ болка се раздѣляме отъ Калиакра, която днесъ, украсена съ българския трибагреникъ и трепетно пазена отъ храбрия български морякъ, е по-хубава отъ всѣки другъ лѫть.

Крумъ Кънчевъ

Отрядътъ моряци които заеха Каварна, Калиакра и Шабла

ДЕЙСТВИЯТА НА МОРЕ ПРЕЗЪ МЕСЕЦЪ ЮЛИ Н. Г.

Въ нѣмскитѣ списания сж помѣстени кратки сведения относно всѣкидневнитѣ действия на море, които отбелязваме въ настоящитѣ страници.

1 юли: Следъ завръщането си отъ продължителенъ походъ две нѣмски подводници съобщили за следнитѣ постижения: Подводникътъ командванъ отъ лейтенантъ Принъ, потопилъ неприятелски кораби съ общо водоизмѣстване 81,086 бр. р. тона; другъ германски подводникъ потопилъ 23,000 тона търговски кораби и единъ кръстосвачъ отъ вида на „Орионъ" съ водоизмѣстване 7,000 т.

2 юли: Главното командване на германскитѣ войски съобщава, че отъ 30 юни до 1 юли включително, чрезъ съвмѣстнитѣ действия на въздушнитѣ войски, земни такива и морскитѣ сили били завзети двата английски острова Iersey и Guernsey. Английски бомбардировачи хвърлили бомби надъ нѣмското военно пристанище Килъ.

3 юли: Единъ нѣмски подводникъ презъ време на своя боенъ походъ потопилъ търговски кораби съ водоизмѣстване 39,000 бр. р. тона.

Германскитѣ бомбардировачи потопили въ канала Ла Маншъ 18,000 тона английски кораби.

Германското разузнаване открило нови тайни документи за организиране действията на Балкана, въ които трѣбвало да вематъ участие около 100 дивизии, които да ударятъ въ тилъ нѣмскитѣ въоржжени сили. Споредъ сжщитѣ тайни книжа предвидени били въздушни действия за унищожение рускитѣ петролни извори и складове за течни горива въ Баку и Батумъ.

На 3 юли британскитѣ Срѣдиземноморски сили неочаквано се появили предъ Оранъ, африканско пристанище и дали шесть часовъ срокъ за предаване на намиращитѣ се въ пристанището французски бойни кораби. Следъ изтичане на даденото време, английскитѣ кораби открили огънь и потопили линейнитѣ кораби, „Дюнкеркъ" и „Провансъ" и изстрѣбителя „Могадоръ". Линейниятъ корабъ „Бреганъ" при опитъ да излѣзе изъ пристанището се взривалъ на една английска заградна мина и потъналъ. Само линейниятъ корабъ „Щрасбургъ" съ петь флотиловодача и известенъ брой подводници успѣли, сражавайки се да си пробиятъ пжть и благополучно достигнали пристанището Тулонъ.

Английскиятъ самолетоносачъ „Illusrtious" билъ засѣгнатъ отъ неприятелско торпедо.

5 юли: Потопени били 140,000 бр. р. тона английски кораби, отъ които 55,000 отъ подводницитѣ и 25,000 тона отъ нѣмскитѣ торпедни лодки.

6 юли: За пръвъ пжть Гибралтаръ билъ бомбардиранъ въ продължение на четири часа отъ французки самолети, което действие било предприето вѣроятно въ отговоръ на британското обстрелване на пристанището Оранъ.

Въ източната часть на Срѣдиземно море английски кръстосвачи потопили французкия изстрѣбитель „Фрондьоръ".

Единъ нѣмски подводникъ се завърналъ и съобщилъ за потопяването на английски кораби съ общо водоизмѣстване 66,587 бр. р. тона

7 юли: Нѣмски торпедни лодки и бомбардировачи потопили 14,400 бр. р. т. търговски кораби, единъ спомагателенъ и единъ стражевъ кораби, като нанесли значителни повреди на единъ кръстосвачъ и два изстрѣбителя.

Намиращиятъ се въ пристанището на Оранъ французки линеенъ корабъ „Дюнкеркъ" наново билъ обстрелванъ отъ британскитѣ бойни кораби.

8 Юли: Нѣмски подводникъ оптопилъ предъ испанскитѣ брѣгове.. английски кораби съ водоизмѣства, не 21,500 бр. р. тона.

Английски морски сили блокирали французскиятъ островъ Мартиникъ и намиращитѣ се въ пристанището кораби съ бойни припаси и злато.

9 юли: Единъ нѣмски подводникъ потопилъ презъ време на своя боенъ походъ търговски кораби съ водоизмѣстване 70,000 бр. р. тона и английския изстрѣбитель „Whirlwind".

Французскиятъ петролопроводъ въ Сирия билъ разрушенъ.

Английскиятъ линеенъ корабъ „Hood", действащъ срещу пристанището на Оранъ билъ засегнатъ отъ нѣколко бомби.

Французскиятъ новостроящъ се линеенъ корабъ „Ришельо", който се намиралъ въ африканското пристанище Дакаръ билъ тежко поврежденъ отъ обстрелването на английскитѣ бойни кораби.

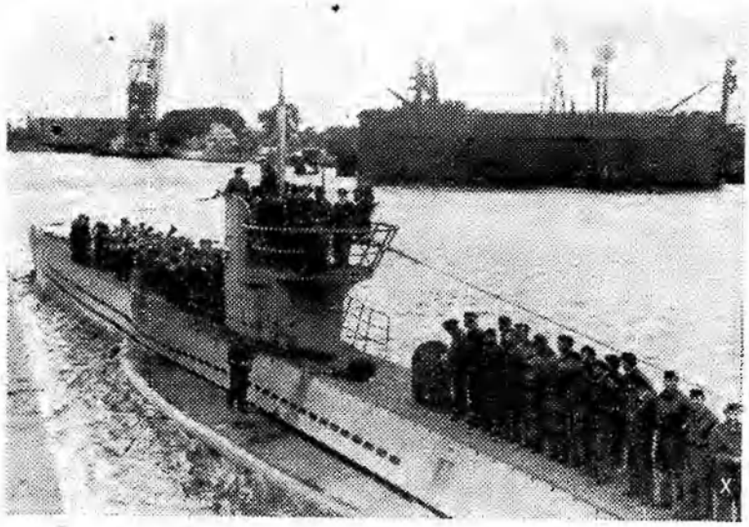
10 юли: Германски подводници потопили кораби съ водоизмѣстване 35,187 бр. р. тона, а при Дувъръ единъ керванъ отъ английски превозни кораби билъ успѣшно атакуванъ отъ нѣмски бомбардировачи, които потопили кораби съ водоизмѣстване 21,000 бр. р. тона.

Въ Срѣдиземно море се завързало сражение между една италианска ескадра бойни единици, въ чийто съставъ влизали новитѣ линейни кораби „Кавуръ" и „Джулио Цезаре" и британскитѣ морски сили, насочващи се за действие срещу италианскитѣ брѣгове. Поради резултатната съпротива на италианскитѣ кораби, действията на английскитѣ сили срещу упорнитѣ италиански срѣдища били осуетени. Британската ескадра, преследвана отъ италианскитѣ бомбардировачи се оттеглила отъ областьта на морското сражение. Въ тоя морски бой билъ потопенъ италианскиятъ изстрѣбитель „Зефиро".

Южно отъ Балеарскитѣ острови около 300 италиански самолети атакували продължително една английска бойна ескадра, като засѣгнали съ бомби линейния корабъ „Hood" и самолетоносача „Аркъ Ройалъ".

11 юли: Правителството на Съединенитѣ Щати предвидило нови допълнителни суми, възлизащи на 4·7 милиарда долара, необходими за въоржжението на армията и увеличение на въздушнитѣ войски съ 19,000 самолета.

12 юли: Главното командване на германскитѣ войски съобщило, че въ канала били потопени 30,000 бр. р. тона неприятелски кораби. До 8

Следъ резултатни действия въ открито море, единъ германски подводникъ се завръща въ родното пристанище за попълване на запаситѣ си

юли били потопени търговски кораби съ общо водоизмѣстване 1,329,213 бр. р. тона, отъ които чрезъ торпеда и заградни мини 1,290,439, а отъ бомбитѣ на въздушнитѣ войски— 1,046,313 бр. р. тона.

13 юли: Нѣмски спомагателни кораби, които се намирали въ открито море за водене на корсарска война, изпратили въ германски пристанища множество пленени кораби превозващи твърде ценни товари.

Единъ нѣмски подводникъ следъ завръщането си съобщилъ, че е потопилъ непиятелски кораби съ общо водоизмѣстване 24,684 бр. р. т.

Италиански самолети атакували Гибралтаръ и засѣгнали съ бомби намиращия се тамъ лин. корабъ „Hood".

Единъ английски подводникъ сжщо билъ потопенъ.

14 **юли:** По отношение воденето на търговската война, съобщено било за потопяването на нови английски кораби съ общо водоизмѣстване 18,500 бр. р. тона.

Французскиятъ кръстосвачъ „Емилъ Бертинъ" сполучилъ да се отправи отъ Халифаксъ за островъ Мартиникъ.

15 **юли.** Въ канала билъ нападнатъ отъ нѣмски бомбардировачи единъ охраняванъ керванъ отъ превозни кораби, при което нападение били потопени три кораба съ общо водоизмѣстване 17,000 бр. р. тона. Засѣгнати били единъ изстрѣбитель, единъ спомагателенъ кръстосвачъ и четири търговски кораба.

16 юли: Завърналъ се нѣмски подводникъ съобщилъ за потопяването на търговски кораби съ общо водоизмѣстване 52,600 бр. р. т.

18 юли: Германскитѣ бойни кораби потопили 30,000 бр. р. тона непиятелски кораби. Английското адмиралтейство съобщило за потопяването на британския спомагателенъ кръстосвачъ „Van Dyck".

19 юли: Завърналъ се нѣмски подводникъ съобщилъ за потопяването на 31,300 бр. р. т. кораби.

20 юли: Въ състоялото се при островъ Критъ морско сражение между английски и италиански кръстосвачи билъ потопенъ италианскиятъ кръстосвачъ „Bartolomeo" „Colleoni".

Кръстосвачътъ развивалъ скорость до 42 мили. Потопяването на тоя корабъ потвърждава голѣмата важность, която има тактическото качество, непотаваемость осигуряваща устойчивостьта и бойната способность на военнитѣ кораби.

Голѣмата скорость всѣкога се постига за смѣтка на въоржжението, бронировката и клетъчното устройство на корабитѣ.

Обаче, отъ нѣколко само сполучливо попаднали непиятелски снаряди, всѣки бързоходенъ боенъ корабъ, който не притежава достатъчно дебела бронировка, може да бжде лесно потопенъ, какъвто е случая съ италианския кръстосвачъ.

22 юли: Въ канала Ла Маншъ били потопени: 1 кораоь за превозъ на течни горива и други 4 търговски кораба съ общо водоизмѣстване 40,000 бр. р. тона.

Въ италианскиятъ бюлетинъ за военнитѣ действия се съобщава, че отъ 8 до 13 юли, освенъ линейниятъ корабъ „Hood" и единъ самолетоносачъ, били тежко засѣгнати: единъ линеенъ корабъ отъ вида на „Warspite", кръстосвачътъ „Gloucester" (10,000 т.) и „Arethusa" (5,200 т.).

23 юли: Единъ малъкъ нѣмски подводникъ атакувалъ керванъ търговски кораби, отъ които потопилъ нѣколко съ общо водоизмѣстване 18,000 бр. р. тона.

24 юли: Единъ нѣмски подводникъ потопилъ два търговски кораба съ общо водоизмѣстване 14,000 бр. р. тона. Германски бомбердировачи потопили: 2 стражни кораба, 1 миночистачъ и 1 подводникъ, действащъ въ Северно море. Атакуванъ билъ единъ керванъ отъ който били потопени 5 кораба съ общо водоизмѣстване 17,000 тона.

Въ източната часть на Срѣдиземно море единъ италиански подводникъ потопилъ единъ английски изстрѣбитель и единъ подводникъ.

25 юли: Германска торпедна лодка потопила при Портландъ единъ търговски корабъ съ водоизмѣстване 18,000 бр. р. т. Нѣмски бомбардировачи атакували единъ керванъ и потопили 12 кораба съ общо водоизмѣстване 51,000 тона.

26 юли: Французскиятъ корабъ „Мекнесъ" превозващъ 1,300 души войници за Франция билъ потопенъ отъ германски подводникъ. Заедно съ кораба се удавили 383 души. За пжтуването на кораба (време на тръгване и мѣстоназначение) германското главно командване не било уведомено и не могло да предупреди действащитѣ въ открито море нѣмски подводници.

Нѣмски торпедни лодки потопили въ Канала при Брингтонъ кораби съ общо водоизмѣстване 34,000 тона. Сжщиятъ день бомбардировачитѣ потопили 63,000 тона кораби, така щото въ продължание на 24 часа общо били потопени 97,000 бр. р. т.

27 юли: Два нѣмски подводника потопили общо 60,000 бр. р. т. непиятелски кораби.

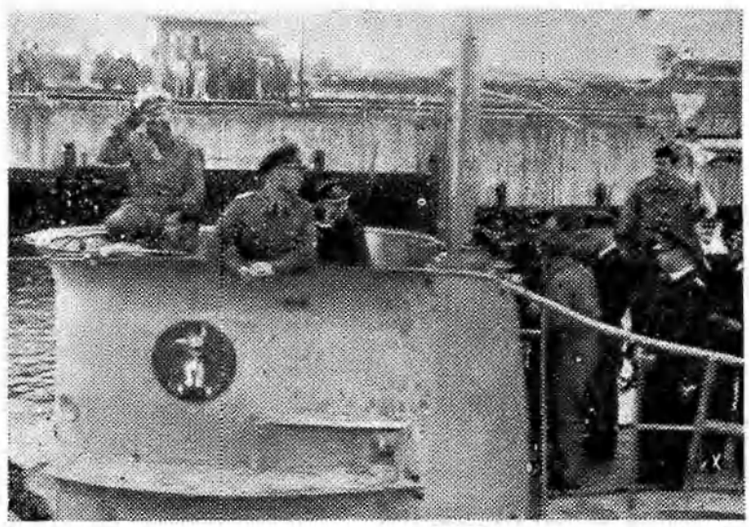
28 юли: Единъ подводникъ атакувалъ английски керванъ отъ кораби и успѣлъ да потопи 5 кораба съ общо водоизмѣстване 48,000 бр. р. тона, между които и единъ спомагателенъ кръстосвачъ съ водоизмѣстване 18,000 тона.

Споредъ „Таймсъ", на 26 юли при отстжплението на английскитѣ войски отъ Дюнкирхенъ били потопени следнитѣ французски кораби: торпеднитѣ кръстосвачи: „Chakale" и „Jaguar" притежаващи водоизмѣстване по 2,126 тона; изстрѣбителитѣ: „l'Orage", „la Bourrasque", „l'Adroit", „le Siroco" и „le Foudroyant" и корабътъ за превозъ на течно гориво — „Niger".

29 юли: Нѣмски подводникъ потопилъ непиятелски кораби съ общо водоизмѣстване 24,750 бр. р. т.

30 юли: Нѣмски бомбардировачи атакували пристанището Дувъръ гдето засѣгнали съ бомби 4 кораба съ общо водоизмѣстване 32,000 бр. р. тона.

31 юли: Италианцитѣ съобщили, че въ източната часть на Срѣдиземно море се намирали 4 английски линейни кораба, 12 кръстосвача, 1 самолетоносачъ и 2 флотилии изстрѣбители.

Германски подводникъ подъ командването на лейтенантъ Лемпъ следъ потопяването на 47,000 тона непиятелски кораби се завръща въ пристанището. На кулата се вижда лейтенантъ Лемпъ.

СВЕДЕНИЯ ЗА ЧУЖДИТѢ ФЛОТИ

Германия

За времето отъ 18 юни до 19 юли н. г. действащитѣ около Англия нѣмски подводници отбелязали слѣднитѣ постижения:

Командваниятъ отъ лейтенантъ Либе подводникъ потопилъ кораби съ общо водоизмѣстване 34,400 т. съ които общото водоизмѣстване на потопенитѣ отъ тоя подводникъ непріятелски кораби възлиза на 85,000 бр. р. тона; лейтенантъ Хансъ Герритъ потопилъ 56,000 бр. р. тона; лейтенантъ Кноръ — 40,311 тона; лейтенантъ Фрауенхаимъ потопилъ кораби съ водоизмѣстване 41,500 бр. р. тона, отъ които корабътъ „Wellington—star" притежавалъ водоизмѣстване 11,400 тона; Мичманъ I р. Ендрасъ потопилъ кораби съ общо водоизмѣстване 53,000 тона, между които и спомагателния кръстосвачъ „Коринтия" съ водоизмѣстване 22,300 тона; лейтенантъ Шухартъ—24,000 бр. р. тона; капитанъ лейтенантъ Рьозингъ слѣдъ завръщането си съ своя подводникъ съобщилъ за потопяването на кораби съ общо водоизмѣстване 42,686 бр. р. тона; лейтенантъ Принъ потопилъ 51,086 бр. р. тона; Общо, презъ отчетното време нѣмскитѣ подводници потопили непріятелски кораби съ водоизмѣстване 379,864 бр. р. тона.

— За увѣковѣчаване паметьта на загиналитѣ моряци и изстрѣбители при Нарвикъ, новата флотилия изстрѣбители, която ще бѫде съставена отъ новопостроени единици ще носи името „Нарвикъ".

Ромѫния

Въ настоящето време ромѫнскиятъ морски и рѣченъ флотъ се състои отъ слѣднитѣ бойни кораби:

Изстрѣбителитѣ: „Режеле Фердинандъ", „Режина Мариа", „Маращи" и „Марашещи". Първитѣ два изстрѣбителя сѫ построени въ 1929 год. и притежаватъ слѣднитѣ данни: водоизмѣстване 1,850 тона, скорость 35 до 38 мили (70 клм.) и сѫ въоръжени съ петь 120 мм. и едно 76 мм. и две 40 мм. орѫдия, 2 картечници и шесть 533 мм. торпедни тржби. Обслужватъ се отъ 212 човѣка.

Изстрѣбителитѣ отъ вида на „Маращи" сѫ завършени въ 1919 год. като презъ 1926 год. сѫ преустроени и превъоръжени. Притежаватъ водоизмѣстване 1,745 тона, петь 120 мм. и две 76 мм. орѫдия, 2 картечници и четири 450 мм. торпедни тржби. Обслуга 139 души.

Торпедоносци: Три, отъ вида на „Зборулъ" (бившъ австроунгарски) съ водоизмѣстване по 266 тона, две 66 мм. орѫдия, 2 картечници и две 450 мм. тржби. Завършени сѫ въ 1914 год. Обслужватъ се отъ 30 човѣка.

Подводници: Подводникътъ „Делфинулъ" построенъ въ 1930 год. въ Италия. Притежава водоизмѣстване: надводно 650 и подводно 900 тона; скорость: надводна 14 и подводна 9 мили, едно 102 мм. орѫдие и осемь 533 мм. торпедни тржби.

Освенъ това, съгласно отбелязанитѣ въ чуждия печатъ сведения, въ корабостроителницата на Галацъ се намиратъ въ постройка два подводника, подробни данни за които не сѫ дадени.

Каноиерки или орѫдиеносци: Такива ромѫнскиятъ флотъ притежава четири съ водоизмѣстване по 351 до 450 тона, скорость 15 мили и въоръжение: две 100 мм. орѫдия и 2 картечници.

Минопоставачи: Два отъ вида на „Адмиралъ Мургеску", които се намиратъ въ постройка въ корабостроителницата на Галацъ. Притежаватъ водоизмѣстване 812 тона, скорость 16 мили, две 102 мм. и две 37 мм. орѫдия. Ще могатъ да носятъ по 135 заградни мини (споредъ други сведения, 150).

Торпедни лодки: Три, носящи имената „Бифорулъ", „Биемия" и „Бертеюлъ": Построени сѫ въ Англия, въ корабостроителницитѣ на Портсмутъ и сѫ спуснати на вода на 16 февруари настоящата година.

Притежаватъ слѣднитѣ данни: водоизмѣстване 35 тона, дължина 24 метра, две 533 мм. торпедни тржби, две противосамолетни картечници и хвъргачи на водни бомби. Притежаватъ три мотора съ мощность по 1,100 конски сили, осигуряващи на торпеднитѣ лодки скорость отъ 45 мили (84 клм.). Обслужватъ се отъ 11 души. Лодкитѣ сѫ пристигнали въ Ромѫния и сѫ влѣзли въ строя.

Рѣчни монитори: Такива ромѫнскиятъ флотъ притежава на Дунава седемь съ общо водоизмѣстване 4,270 тона. Мониторитѣ сѫ стари, построени отъ 1904 до 1915 год. и по-вечето отъ тѣхъ сѫ бивши австроунгарски. Притежаватъ водоизмѣстване по 450—550 до 680 тона, скорость отъ 10 до 12 мили и сѫ въоръжени: мониторитѣ отъ вида „Бесарабия", съ две 120 мм. и две 47 мм. орѫдия, три 120 мм. гаубици и 9 картечници.

Рѣчни стражни кораби: Седемь, съ водоизмѣстване по 50 тона, скорость 18 мили, едно 47 мм. орѫдие и една картечница.

Спомагателни кораби: „Костанца", предназначенъ за придружаване на подводницитѣ. Построенъ въ 1928 год. Притежава водоизмѣстване 1,350 тона, скорость 13 мили и въоръжение: две 102 мм. и две 40 мм. орѫдия; Учебниятъ корабъ „Миргчея" отъ 1,630 тона; Кралската яхта „Луцеафарулъ" съ водоизмѣстване 2,050 тона, и други 49 голѣми и малки корабчета съ общо водоизмѣстване около 975 тона.

Общо ромѫнскиятъ воененъ флотъ се състои отъ 79 кораба съ водоизмѣстване 20,300 тона.

Търговския флотъ на Ромѫния

Въ началото на 1940 год. морскиятъ търговски флотъ на Ромѫния се състоялъ отъ 32 кораба съ общо водоизмѣстване 98,182 бр. р. тона, 2 пѫтнически моторни кораба съ водоизмѣстване 13,344 бр. р. тона и единъ товаренъ моторенъ корабъ съ водоизмѣстване 3,493 бр. р. тона.

Двата пѫтнически моторни кораба „Трансилвания" и „Бесарабия" иматъ водоизмѣстване по 6,672 бр. р. тона, развиватъ скорость 22 до 25 мили (41 до 46 клм.) и притежаватъ необходимитѣ устройства за използването имъ въ време на война като спомагателни кръстосвачи.

Тритѣ най-нови и модерни товарни кораба: „Каварна", „Балчикъ" и „Мангалия" притежаватъ водоизмѣстване по 3,493 бр. р. тона, сѫ почти на привършване и ще започнатъ своята служба.

Новото ромѫнско правителство е изработило строителна програма за увеличението и модернизиране на ромѫнския морски и рѣченъ търговски флотъ. Предвижда се първоначалната постройка на 3 моторни пѫтнически и 4 товарни кораба. Съ тѣхъ съставътъ на търговскиятъ флотъ всѣки мѣсецъ ще бѫде увеличаванъ съ по единъ новопостроенъ корабъ. За провеждането на тая строителна програма сѫ отпуснати 800 милиона леи.

Като се има предъ видъ, че 87% отъ всички стоки за и отъ Ромѫния се пренасятъ по вода, въ по-голѣмата си частъ чрезъ чуждитѣ плавателни срѣдства и само 13% по суша, установява се каква голѣма важность и навременость има одобрената строителна програма за увеличение на ромѫнския търговски флотъ.

По-голѣмата часть отъ търговскитѣ кораби принадлежатъ на държавното параходно дружество съ седалище Букурещъ. Въ Ромѫния сѫществуватъ още слѣднитѣ корабоплавателни сдружения: Steaua Romana съ седалище Букурещъ; Blasov—Букурещъ; Blassopol съ седалище Брайла; Карато—Кюстенджа и Levenson съ седалище въ Триестъ.

Гърция

— Въ Атина. подъ името „Сириосъ А Д." било образувано ново превозно и корабоплавателно сдружение, съ първоначаленъ капиталъ отъ 10 милиона драхми.

МОРСКА ЛИТЕРАТУРА

ТЕ БѢХА ТРИ СЕСТРИ...*)

Едната кѫпятъ Тунджа и Марица,
а другата пъкъ — Вардаръ и Дойранъ;
при Дунавъ бѣше третата сестрица,
но тя възкръсна въ своя царственъ блѣнъ!

За тия три сестри отколе въ мѫка
посърнала бѣ родната земя;
мѫчителна бѣ смъртната разлѫка
за майката, останала сама!

Тѫгуваше самотната Родина —
осиротѣла, съ горестно сърдце,
и съ топла вѣра къмъ небето синьо
напраздно тя простираше рѫце.

Тѣ бѣха три деца — надежда крепка,
девойки три, откърмени въ сълзи,
но откато ги зла сѫдба сразi,
надъ майчинъ домъ звездица не затрепка!

Изнизаха се горестни години,
изтекоха въ скръбь майчини очи;
но обичьта й злоба не смрачи
и вѣрата въ гърди й не погина!

Но въ късна есень майката потръпна
и слънцето я радостно огрѣ: —
камбаненъ звънъ й сладка речь пошъпна
и въ кѫщи влѣзе първата сестра...

Очи разтвори майката Родина,
сърдце й бурно радость облада!
И въ погледа й като лѫчь премина
най-сладостната дума: С в о б о д а!

Цѣлунаха се майка съ чедо свидно,
преплетоха се жилави рѫце...
Заря разпръсна сѣнката обидна
и разцъвтя се майчино лице!

Тѣ бѣха три сестри—три волни птици,
но днесъ по дветѣ майката жалѣй...
Очитѣ й — при Тунджа и Марица,
сърдцето й — край Вардара се рей...

Цв. Чачановски

ЦЕННОТО ГОРИВО

Случаятъ се отнася за всички, които си представляватъ живота на моряцитѣ като забавенъ романъ, изживѣнъ подъ чудното проблѣскване на звездитѣ. Въ следващитѣ редове ще бѫде изложена накратко случката изъ живота на моряцитѣ отъ корабътъ „Мазния Галошъ", който корабъ дори и при най-слабото вълнение, така значително се клатушка на всички страни, щото и най добриятъ морякъ най подиръ започва да чувства около стенитѣ на своя стомахъ, духането на хладенъ вѣтрецъ.

Нашиятъ корабъ пренасяше рибена мась отъ едно северно норвежко пристанище за Хамбургъ, на рѣката Елба. Корабътъ благополучно достигна Категатъ, обаче следъ преминаването на тая водна тѣснина той започна едно действително „приятно" пѫтуване, защото Богътъ на моретата—Нептунъ, и тоя пѫть прояви своитѣ капризи, като принуди „Мазния Галошъ" дълго време да се държи срещу вълнитѣ, които, гонени отъ силния северенъ вѣтъръ го подмѣтаха на всички страни и заливаха горната му палуба.

Нашето единствено желание бѣше да достигнемъ Холтенау, гдето се намираше грамаденъ складъ отъ камени вѫглища.

До тоя складъ на гориво въ Холтенау оставаха още 150 мили, когато внезапно настѫпилата буря намали значително скоростьта на нашия корабъ, поради което се наложи да бѫдатъ изразходвани всички, намиращитѣ се въ вѫглищнитѣ ями каменни вѫглища.

Вѣроятно първиятъ механикъ на кораба бѣше направилъ нѣкаква грѣшка въ пресмѣтането и затова взетитѣ количества вѫглища се указаха недостатъчни, като не позволиха на кораба спокойно и безпрепятствено да достигне до Холтенау, отъ гдето да си набави необходимото за продължение на своя пѫть гориво. Затова и първиятъ механикъ бѣше така неспокоенъ, замисленъ, нервенъ и често надничаше въ вѫглищнитѣ ями, като извършваше нѣкакви изчисления. Обаче, многобройнитѣ измѣрвания и пресмѣтания не помагаха. Вѫглищата бързо се привършваха.

Да, никакви провѣрки и пресмѣтания, дори и повторното прегаряне на отпадъцитѣ и притваряне на паропускателния кранъ за машината, за намаляване разхода на парата, не можаха да попрѣчатъ за изразходване на последното кѫсче гориво.

Когато се откри дъното и на последната вѫглищна яма, реши се да бѫдатъ използвани и други възможни горивни материали. Най напредъ бѣха изгорени всички дъски и дървени сандъци, които отъ дълго време бѣха събрани и се намираха въ различнитѣ помѣщения на кораба.

Отъ командния мостъ съобщиха, че до спасителното пристанище оставатъ още 60 мили, ще може ли корабътъ да достигне до тамъ? А нервниятъ механикъ вече за стотень пѫть запитваше старшиятъ огняръ: „Има ли още вѫглища въ ямата? Отрицателениятъ отговоръ, огорчаваше „шефа", който се затваряше въ своята стая.

Скоро дървената обшивка на кърмилото се превърна на петель въ огненитѣ уста на парнитѣ котли. Шапката на „стария" отскочи, когато той видя, какъ огняритѣ вървѣха по горната палуба и търсеха съ очи да открияТъ горивенъ материалъ. Тѣ се спряха предъ подвижниятъ мостъ, когото насѣкоха и вързо скриха въ огнярното помѣщение.

Моряцитѣ се радваха, че тежкиятъ мостъ ще изчезне отъ палубата, защото всѣкога имъ пречеше при извършване на разнитѣ действия и твърде рѣдко имъ служеше.

До Холтенау имаше още 30 мили, а горивото наново бѣ привършено. Тогава всички моряци отъ кораба получиха заповѣдь да се пръснатъ по различнитѣ помѣщения и търсятъ гориво. И тѣ намѣриха такова. Всички дървени прегради, всички дървени легла, стълбища, перила, маслени бъчви, всичко се откърти, нацепи и понесе къмъ огнярната. Съ икономичното използване на тоя дървенъ материалъ, корабътъ изми на дванадесеть мили и напълно преустанови своето движение. Сега той бѣ изоставенъ на произвола на вълнитѣ, които продължаваха да го подмятатъ подобно на малка тресчица. Други дървени части, въпрѣки най-старателното търсене изъ всички кѫтища на кораба, не можаха да се намѣрятъ.

Машината отдавна бѣше престанала да се движи.

Стрелкитѣ на манометритѣ въ огнярното отдѣление показваха налѣгането на парата въ котлитѣ, което се равняваше нанула. „Стариятъ" дръпна врѫвьта за парната свирка, обаче отъ нея изтече малка струя вода и се чу слабъ задавенъ звукъ, като отъ гаргара. Капитанътъ постави рѫчката на машинния телеграфъ на „стопъ", но товв не бѣше вече необходимо, защото машината отдавна не работѣше. Всички безмълвно се примириха съ това бедствено положение и напълно се изоставиха на незнайнитѣ прищевки на сѫдбата.

За обща радость обаче, неочаквано вѣтърътъ промѣни своята посока и започна да духа откъмъ кърмата на безпомощния корабъ, който пълзеше бавно, подобно на охлювъ къмъ очертаващиятъ се въ далечината Холтенау съ склада за каменни вѫглища. Благодарение на това благоприятно духане на вѣтъра, „Мазниятъ Галошъ" постепенно се приближи и достигна до своята цель. Той бѣ довлѣченъ точно предъ склада за вѫглища въ Холтенау, гдето спустна котва.

***

Така завърши тая случка, която напълно ясно подчерта, колко ценно е горивото за всѣки корабъ намиращъ се въ широкото и необятно море и, колко опасно е за съществуването на кораба, когато той остане безъ гориво, безпомощно да се люшка отъ вълнитѣ на произвола на сѫдбата.

Преведе **Фурнаджиевъ**

*) Изъ новоиздадената книга на Цв. Чачановски подъ надсловъ „Добруджанска жетва".

ПЕТЪРЪ ПЕТРОВЪ

складъ на вълнени платове

Варна — ул. „Преславъ“, телефонъ: 27—97

Винаги най-голѣмъ изборъ отъ вълнени платове
за мжжко облѣкло.

Всички шивашки и шапкарски материали.

Изпълнение на държавни доставки.

ВАЖНО ЗА ЗАЕКВАЩИ

Специалистътъ **Б. Томовъ,** който притежава

частенъ институтъ въ гр. В. Търново,

телефонъ № 47

изправя съ успѣхъ и въ кратко време заекването,
пелтеченето и др. недостатъци въ говора.

ДИНАМИКА А. Д.

София, пощенска кутия № 190 — **ул. „Московска“ 7**

За телеграми: Динамика, София — **Телефонъ: 2—33—33**

ТЕХНИЧЕСКО БЮРО И ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО

Корабни и лодочни дизелови мотори. Пристанищни транспортни
уредби, инсталации и машини.

Мостови строежи отъ всѣкакъвъ видъ (извършени предприятия:
Аспаруховия мостъ въ Варна и ферибота въ Русе).

Котли, водни и парни турбини и парни машини.

Всички видове желѣзни конструкции.

Въздухоопрѣснителни инсталации и хладилни инсталации.